

Hyvät käytännöt lastenradiologiassa

*Lastenradiologi Raija Seuri, HUS/Lasten ja nuorten sairaala
raija.seuri@hus.fi*

Lasten kuvantamiseen tuovat omat erityispiirteensä niin potilaiden kehitystaso, lasten tautien aikuisista poikkeava kirjo kuin myös säteilyn aiheuttama riski. Koska harvassa paikassa kuitenkaan on erityisesti lasten kuvantamiseen paneutunutta henkilökuntaa, heräsi niin Lastenradiologikerhon kuin STUKinkin piirissä halu koota opas lasten kuvantamisen hyvistä käytännöistä. Ensimmäinen osa, Lasten kuvausohjeet, ilmestyi STUK tiedottaa -sarjassa 2005. Siinä keskityttiin erityisesti tutkimusten optimointiin hyvin käytännönläheisin esimerkein.

Opas sisältää kaikki tavallisimmat säteilyä käyttävät lasten tutkimusmenetelmät, joten ohjeita tutkimuksen suorittamiseen ja kuvausarvojen valintaan on niin natiivikuvauksesta, läpivalaisututkimuksista kuin tietokonetomografiastakin.

Saadun palautteen perusteella oppaalle oli tarvetta ja siitä oli apua käytännön toiminnassa, joten yhteistyötä Lastenradiologikerhon ja STUKin välillä jatkettiin samassa muodossa ja seuraava opas, Lasten röntgentutkimuskriteerit, ilmestyi 2008. Sen sisällönä erityisesti kuvantamisen indikaatiot ja hyvän kuvan kriteerit.

Kaiken aikaa oli samalla puhetta tiekonetomografiaan keskittyvän oppaan tekemisestä. Lasten TT-tutkimukset ovat suurelta osin keskittyneet yliopistosairaaloihin, mutta tutkimuksia tehdään ajoittain myös sairaaloissa, joissa kokemus lasten TT-tutkimusten optimoinnista on vähäisempi. Kokemus on osoittanut, että uusilla laitteilla voidaan päästä selvästi aiempaa pienempiin annoksiin, kun optimointi tehdään oikein. Laitteikannan moninaisuus ja nopea kehitys asettavat oppaan tekemiselle melkoisen haasteen, mutta aiempaan tapaan käytännönläheinen opas lasten TT-tutkimuksiin on tekeillä.

Kuten aiempiakin oppaita, on tätäkin kokoamassa työryhmä. Kirjoittamisvastuuta on jaettu myös varsinaisen työryhmän ulkopuolelle niin, että kaikki erityisosaaminen saadaan mahdollisimman hyvin käyttöön. Kirjallisuutta on käyty laajalti läpi ja toiveena on, että uusi opas kestäisi aikaa niin oikeutusarvioinnin kuin optimoinninkin osalta.